

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Αὐγούστου 1932

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Ἀριθμὸς φύλλου 278

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Διὰ τὸ ἐσωτερικόν:	
Δι' ὁλόκληρον τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως	Δρ. 800
Διὰ τὰ τρία Τεύχη Α', Β' καὶ Γ' ἑτησίως	> 200
Διὰ τὸ Παράρτημα μόνον ἑτησίως	> 150
Διὰ τὸ Δελτίον Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν	> 200
Διὰ τὸ ἐξωτερικόν:	
Δι' ὁλόκληρον τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως	> 600
Διὰ τὰ τρία Τεύχη Α', Β' καὶ Γ' ἑτησίως	> 400
Διὰ τὸ Παράρτημα μόνον ἑτησίως	> 300
Διὰ τὸ Δελτίον Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν	> 400

Διὰ δημοσιεύσεις δικαστικῶν πράξεων κλπ. ὁ στίχος Δρ.	2.50
Διὰ καταστατικά κλπ. κατὰ στήλην ἢ κλάσμα ταύτης >	180.—
Ἡ τιμὴ ἑκάστου ἡμερησίου φύλλου	> 3.—
Ἐκάστου δὲ φύλλου Δελτίου Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν >	4.—
Ἡ συνδρομὴ ἄρχεται τὴν 1ην Ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους καὶ εἶνε προπληρωτέα.	
Αἱ πληρωμαὶ διὰ συνδρομὰς καὶ δημοσιεύσεις ἐνεργοῦνται εἰς τὰ δημόσια ταμεία, προσαγομένου κατόπιν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Τυπογραφεῖον τοῦ οἰκείου διπλοτύπου πληρωμῆς.	

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

Περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ Ν. 5351 ὡς καὶ τῶν ἐν ἰσχύϊ σχετικῶν διατάξεων τῶν νόμων ΒΧΜΣ', 2447, 491, 4823 καὶ τοῦ Ν. Α. τῆς 12)16 Ἰουνίου 1926 εἰς ἓν ἐνιαῖον κείμενον νόμον, ὁ ὅρον τὸν ἀριθ. 5351 καὶ τὸν τίτλον «περὶ ἀρχαιοτήτων».

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρ. 55 τοῦ νόμου 5351 προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Ὑπουργοῦ ἀπεφασίσμεν καὶ διατάσσομεν :

Αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 5351 ὡς καὶ αἱ ἐν ἰσχύϊ διατάξεις τῶν νόμων ΒΧΜΣ' 491, 2447, 4823 καὶ τοῦ Ν. Α. 12)16 Ἰουνίου 1926 κωδικοποιῦνται εἰς ἓν ἐνιαῖον κείμενον νόμον ὅρον τὸν ὁρισμένον 5351 καὶ τὸν τίτλον «περὶ ἀρχαιοτήτων» ἔχον ὡς ἔπεται :

Περὶ ἀρχαιοτήτων καθόλου.

Ἄρθρον 1.

Πάντα τὰ ἐν Ἑλλάδι καὶ οἰοισδήποτε Ἐθνικοῖς κτήμασιν, ἐν ποταμοῖς, λίμναις καὶ ἐν τῷ πυθμένι τῆς θαλάσσης, πρὸς δὲ ἐν δημοσίοις, μοναστηριακοῖς καὶ ιδιωτικοῖς κτήμασιν εὐρισκόμενα ἀρχαῖα, κινητὰ τε καὶ ἀκίνητα, ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων καὶ ἐφεξῆς, εἶναι ἰδιοκτησία τοῦ Κράτους. Κατ' ἀκολουσίαν τὸ δικαίωμα καὶ ἡ φροντίς περὶ ἀνταρτήσεως καὶ διασώσεως τούτων ἐν δημοσίοις Μουσείοις ἀνήκει εἰς τὸ Κράτος.

Πᾶσα πρὸς τὸν σκοπὸν τούτων ἐνέργεια ὑπάγεται εἰς τὴν διακιοδοσίαν τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων (ἄρθρ. 1 ν. ΒΧΜΣ').

Ἄρθρον 2.

Ἀρχαῖα κατὰ τὸ ἄρθρον 1 λογίζονται πάντα ἀνεξιχνίαστος τὰ ἔργα τῆς Ἀρχιτεκτονικῆς, Γλυπτικῆς, Γραφικῆς καὶ οἰοισδήποτε καθόλου Τέχνης οἷον παντοῖα οἰκοδομήματα καὶ ἀρχιτεκτονικὰ μνημεῖα, λίθοι μετὰ γλυφῆς τινος ἐκ τῶν μνημείων τούτων προερχόμενοι καὶ βάθρα, ὑδραγωγεία, ὁδοί, τείχη, τάφοι, λαξεύματα, ἀγάλματα, ἀνάγλυφα, εἰδώλια, ἐπιγραφαί, ζωγραφαί, ψηφιοθετήματα, ὄργανα, ὅπλα, κοσμήματα καὶ ἄλ

λα ἐξ οἰοισδήποτε ὕλης ἔργα καὶ σκεύη, δακτυλίδιοι, νομίσματα. Καὶ τὰ ἀντικείμενα τὰ προερχόμενα ἐκ τῆς ἀρχαιοτάτης ἐποχῆς τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τοῦ μεσαιωνικοῦ ἑλληνισμοῦ δὲν ἐξαιροῦνται τῶν ὁρισμῶν τοῦ παρόντος νόμου (ἄρθρον 3 ν. ΒΧΜΣ').

Ἄρθρον 3.

Εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας τῶν κτημάτων ἐν οἷς εὐρίσκονται ἀρχαῖα παρέχεται ἡ κατὰ τὰ ἐπόμενα ἄρθρα ἀποζημίωσις ἢ ἀμοιβή. Εἰς δῆμους κοινότητας καὶ Μονὰς οὐδεμία παρέχεται ἀποζημίωσις ἢ ἀμοιβή (ἄρθρον 2, ν. ΒΧΜΣ').

Ἄρθρον 4.

Τὰ ἐν τοῖς σκευοφυλακείοις ἱερῶν Μονῶν φύλαττόμενα καὶ μὴ χρησιμοποιούμενα εἰς τὴν λατρείαν ἀρχαῖα ἐκκλησιαστικὰ κειμήλια καὶ πολύτιμα ἀρχαῖα χειρόγραφα, περὶ τῆς μεγάλης ἀξίας καὶ τῆς ἀνάγκης τῆς καλλιτέρας φυλάξεως καὶ συντηρήσεως τῶν ὁποίων ἤθελε γνωματεύσῃ ἐπιτροπὴ κατὰρτιζομένη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας ἐκ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, μελῶν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ Συμβουλίου καὶ ἄλλων εἰδικῶν, κατατίθενται πρὸς φύλαξιν καὶ συντήρησιν εἰς τὸ Βυζαντινὸν Μουσεῖον ἢ εἰς τὰ τοπικὰ Μουσεῖα.

Ἡ κυριότης τῶν Μονῶν ἐπὶ τῶν ἀρχαίων τούτων διατηρεῖται καὶ μετὰ τὴν κατάθεσιν αὐτῶν εἰς τὸ Μουσεῖον (ἄρθρ. 41 ν. 5351).

Ἄρθρον 5.

Ὁ γινόμενος καθ' οἰονδήποτε τρόπον κάτοχος ἀρχαίου, ὁφείλει ἐντὸς δεκαπενθημέρου, ἀφ' ὅτου περιήλθεν τὸ ἀρχαῖον εἰς τὴν κατοχὴν του, νὰ δηλώσῃ τούτο εἰς τὴν πλησιεστέραν ἀρχαιολογικὴν ἢ ἀστυνομικὴν ἀρχήν. Ἡ εἰς τὸ ἀρχαιολογικὸν Τμήμα τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, καθιςτῶν συνάμα γνωστὸν τὸν τρόπον τῆς ἀποκτήσεως τοῦ ἀρχαίου καὶ, ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατόν, τὸν τόπον ἐν ᾧ εὕρεθαι τούτο. Μετὰ τὴν δηλώσιν τοῦ ἀρχαίου ὁ κάτοχος δύναται νὰ φυλάξῃ ὁ ἴδιος τὸ ἀρχαῖον ἢ νὰ τὸ πωλήσῃ εἰς ἄλλον ἐντὸς τοῦ Κράτους κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Ὁ ἀρχαιολογικὸς ἑφορος τῆς περιφερείας ἢ ὁρίζομενος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου ἄλλος ἀνώτερος ἀρχαιολογικὸς ὑπάλληλος ὁφείλουσιν ἐντὸς κατὰ τὸ δυνατόν βραχέος χρονικοῦ διαστήματος, νὰ ἐξετάσωσιν καὶ περιγραφῶσιν ἀκριβῶς τὸ

ἀρχαίον. Ἐάν τὰ δηλούμενα ἀρχαῖα ἔχουσιν μικράν ἐπιστημονικὴν σπουδαιότητα καὶ πολὺ μικράν ἢ οὐδεμίαν ἐμπορικὴν ἀξίαν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου, ἀριθμοῦνται ἐν τῇ ἀξιολογίᾳ καὶ περιγράφονται, καταλείπονται δὲ εἰς τὴν ἐλεύθεραν χρῆσιν τοῦ κατόχου. Τὸ Ὑπουργεῖον δύναται νὰ ζητήσῃ ὅπως κατατεθῶσι καὶ φωτογραφίαι τῶν ἀρχαίων τούτων.

Ἐάν ὁ κάτοχος τοῦ ἀρχαίου εἶναι ἔμπορος ἀρχαιοτήτων, τὸ Ὑπουργεῖον δύναται, προκειμένου περὶ ἀρχαίου ἀξίου λόγου, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου, νὰ παραβάλῃ εἰς ἀναγκαστικὴν ἀγορὰν τοῦ ἀρχαίου, τῆς τιμῆς αὐτοῦ ὀριζομένης. ἂν δὲν ἐπέλθῃ συμφωνία μεταξὺ τοῦ Κράτους καὶ τοῦ κατόχου τοῦ ἀρχαίου, κατὰ τὸν ἐν τῇ 2^ᾳ παραγράφῳ ἀρθρον 11 τοῦ παρόντος Νόμου, ὀριζόμενον διαιτητικὸν τρόπον. Εἰς τὸν κάτοχον καταβάλλεται μόνον τὸ ἥμισυ τῆς οὕτω ὀριζομένης τιμῆς (ἀρθρ. 1, ν. 5351).

Ἄρθρον 6.

Κάτοχος ἀρχαίων παραλείψας νὰ ἐνεργήσῃ τὴν κατὰ τὸ ἀρθρον 5 δῆλωσιν ἐντὸς τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου τούτου ὀριζομένης προθεσμίας, οὐχὶ ὅμως καὶ πέραν τῶν δύο μηνῶν ἀφ' ἧς ἐγένετο τοιοῦτος τιμωρεῖται διὰ προστίμου 500 ἕως 2,000 δραχμῶν. Ἐάν δὲ ἡ δῆλωσις ἐγένετο μετὰ δύο μῆνας τιμωρεῖται διὰ προστίμου 1000 ἕως 4000 δραχμῶν. Ἐάν μετὰ τὸ διμήνην καὶ πρὸ τῆς δηλώσεως ἀνακαλυφθῇ κατ' ἄλλον τρόπον ὁ κατέχων τὸ ἀρχαίον, σὺν τῇ ποινῇ ἐπιβάλλεται καὶ δήμευσις τοῦ ἀνακαλυφθέντος ὑπὲρ τῶν Μουσείων τοῦ Κράτους.

Ὁ ἐπὶ σκοπῷ παρανόμου διαθέσεως τοῦ ἀρχαίου παραλείψας πέραν τοῦ διμήνου νὰ δηλώσῃ τὴν κατοχὴν τούτου τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως 1 μέχρι 6 μηνῶν καὶ διὰ χρηματικῆς ποινῆς 1000—4000 δραχμῶν (ἀρθρον 2 ν. 5351).

Ἄρθρον 7.

Ὁ νομίμως ἐργαζόμενος ἐντὸς δημοσίων, δημοτικῶν, κοινοτικῶν μοναστηριακῶν ἢ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων καὶ ἀνακαλύψας ἐν αὐτοῖς ἀρχαῖα, ἐάν δηλώσῃ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ ταύτην ἐντὸς 15 ἡμερῶν εἰς τὴν πλησιέστεραν ἀρχαιολογικὴν ἀρχὴν λαμβάνει ὡς ἀμοιβὴν τὸ 1)2 τῆς ἀξίας τῶν εἰς τὸ δημόσιον περὶερχομένων ἀρχαίων. Ἐάν οὗτος παρέλειπε νὰ κάμῃ τὴν δῆλωσιν, οὐχὶ ὅμως πέραν τοῦ διμήνου, οὐδεμίαν λαμβάνει ἀμοιβήν. Ἐάν ὅμως παρέλειπε νὰ κάμῃ τὴν δῆλωσιν πέραν τοῦ διμήνου, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως 15 ἡμερῶν ἕως 6 μηνῶν (ἀρθρον 3 ν. 5351).

Ἄρθρον 8.

Ἐάν ὑπάρχωσι ἢ εὐρεθῶσι τυχαίως ἐν ιδιωτικῷ κτήματι ἀρχαῖα κτίρια ἢ ἄλλα ἀρχαῖα μὴ δυνάμενα νὰ μετακινήθωσιν, ἐάν εἶναι ἀξία λόγου καὶ πρέπει νὰ διατηρηθῶσιν, ὁ κύριος τοῦ κτήματος ἀμείβεται μόνον διὰ τὴν ἀξίαν τοῦ γώρου, ὃν τὸ ἀρχαῖον καταλαμβάνει, ἐκτιμωμένου τούτου κατὰ τὴν ἀνωτάτην τρέχουσαν ἀξίαν ὁμοίων κτημάτων ἐν τῇ περιφερείᾳ ἡυξημένην κατὰ 10 οἷο. Εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα τὴν ἀρχαιότητα, εἴτε οὗτος εἶναι ὁ ιδιοκτήτης, εἴτε ἄλλος τις νομίμως ἐργαζόμενος ἐν τῷ κτήματι, δύναται ἐάν οὗτος δηλώσῃ τὴν εὐρεσιν ἐντὸς τῶν νομίμων προθεσμιῶν νὰ δεθῇ ἀμοιβὴ τις ἀνάλογος τῆς σπουδαιότητος τοῦ ἀρχαίου.

Κάτοχος κτήματος ἐν τῷ ὁποίῳ ἤθελον εὐρεθῇ ἀρχαῖα μὴ δυνάμενα νὰ μετακινήθωσι καὶ παραλείψας νὰ δηλώσῃ ταῦτα ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 5 ὀριζομένης προθεσμίας, τιμωρεῖται διὰ τῶν ἐν ἀρθρῷ 6 καὶ κατὰ τὰς ἐν αὐτῷ διακρίσεις ποινῶν (ἀρθρον 7 ν. 5351).

Ἄρθρον 9.

Περὶ τοῦ διατηρητέου ἀκινήτου ἀρχαίου ἀποφίνεται τὸ βραδύτερον ἐντὸς μηνὸς ὑπὸ τῆς δηλώσεως αὐτοῦ ὁ ἀρχαιολογικὸς ἐφόρος. ἐν ᾗ δὲ περιπτώσει εὐρίσκεται οὗτος ἐν ἀμφιβολίᾳ, ἐπιτροπὴ ἐκ τριῶν ἐφόρων ὀριζομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, ἐντὸς δύο τοῦ πολὺ μηνῶν ἀπὸ τῆς δηλώσεως. Μετὰ πάροδον διμήνου ἀπὸ τῆς δηλώσεως εὐρέσεως τοῦ ἀρχαίου, ἐάν δὲν ἐλήφθῃ ἀπόφασίς τις περὶ αὐτοῦ, ὁ ιδιοκτήτης δικαιοῦται εἰς ἀποζημιώσιν διὰ τὴν παρακώλυσιν τῆς χρήσεως τῆς ιδιοκτησίας αὐτοῦ. Παρελθόντος ἔτους ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δηλώσεως τῆς εὐρέσεως τοῦ ἀρχαίου, ἂν δὲν ἐλήφθῃ εἰσέτι ἀπόφασίς τις περὶ αὐτοῦ, ὁ ιδιοκτήτης δύναται νὰ θεωρήσῃ τὸ ὡς μὴ διατηρητέον. Ὁ ἀρμόδιος ἀρχαιολογικὸς ἐφόρος εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὴν προσήκουσαν νέργειαν πρὸς ἔγκληρον ἐκτέλεσιν τῶν διατυπώσεων πρὸς ἀπόφασιν περὶ τοῦ διατηρητέου ἀκινήτου ἀρχαίου.

Ἐάν εἶναι ἀνάγκη δοκιμαστικῆς σκαφῆς πρὸς ἐξακριβώσιν τῆς σπουδαιότητος ἀκινήτου ἀρχαίου, δύναται ὁ ἀρχαιολογικὸς ἐφόρος ἢ ὁ ἐπιμελητὴς νὰ παραβάλῃ ἀμέσως εἰς ταύτην γνωρίζων τούτο τῷ Ὑπουργεῖῳ, καὶ συνεννοούμενος περὶ τῆς δαπάνης (ἀρθρ. 8 ν. 5351).

Ἄρθρον 10.

Εἰς πάντα ιδιώτην ἢ δημόσιον ὑπάλληλον, ὑποδεικνύοντα τὴν παράδοσιν τῶν διατάξεων τῶν προηγουμένων ἀρθρῶν περὶ δηλώσεως κατοχῆς ἀρχαίων, παρέχεται ὡς ἀμοιβὴ τὸ ὅλον ἢ μέρος τοῦ ὑπὸ τοῦ παραβάτου τῆς διατάξεως πληρωνομένου προστίμου, ἢ ἀμοιβὴ ἴση πρὸς τὸ 1)2 ἢ 1)4 τῆς ἀξίας τοῦ ἀρχαίου κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου (ἀρθρ. 4 ν. 5351).

Ἄρθρον 11.

Ἡ χρηματικὴ ἀξία τῶν ἀρχαιοτήτων ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου ἢ ὑπὸ ἐπιτροπῆς δύο ἐφόρων ἀρχαιοτήτων, οἵτινες δύνανται νὰ μὴ εἶναι μέλη τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου καὶ ἐνὸς μέλους τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου, καταρτιζομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ.

Τὴν ἐκτίμησιν ἀρχαιοτήτων μικρᾶς σπουδαιότητος δύναται νὰ ἀναθέτῃ ὁ Ὑπουργός, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου καὶ εἰς τοὺς ἀρμοδίους ἀρχαιολογικοὺς ἐφόρους. Προκειμένου νὰ ἀποζημιωθῇ ιδιώτης ὑπὸ τοῦ δημοσίου δι' ἀγορὰν ἢ διὰ πρόσκτησιν καθ' οἷονδήποτε τρόπον ἀρχαίου, ἂν ἡ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ὀριζομένη τιμὴ τοῦ ἀρχαίου δὲν γίνῃ ἀποδεκτὴ, συνιστᾶται ἐπιτροπὴ ἐξ ἀντιπροσώπου τοῦ ιδιώτου, ἐνὸς ἐφόρου ἀρχαιοτήτων ἢ Διευθυντοῦ Μουσείου, ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ, καὶ ἐνὸς τρίτου ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου ἧτις ὀρίζει κατὰ πλειοψηφίαν ἀνεκκλήτως τὴν ἀξίαν τοῦ ἀρχαίου.

Ἐάν δὲν ἐπιτευχθῇ πλειοψηφία κατὰ τὸν ὀρισμὸν τῆς τιμῆς ἀρχαίου ὑπὸ τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἀρθρον Ἐπιτροπῆς, τὴν τιμὴν τοῦ ἀρχαίου ὀρίζει ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔχων ὑπ' ὄψιν τὴν ὑφ' ἐκάστου τῶν τριῶν μελῶν ὀρισθεῖσαν τιμὴν. (ἀρθρ. 6 ν. 5351).

Ἄρθρον 12.

Πᾶς κάτοχος ἀρχαίων ἀξιολόγων κατὰ τὴν γνώμην τοῦ ἀρχαιολογικοῦ ἐφόρου ὀφείλει νὰ συμμορφῶται πρὸς τὰς ὁδηγίας τοῦ ἀρχαιολογικοῦ ἐφόρου τῆς περιφερείας ὡς πρὸς τὴν ἐκθεσιν καὶ συντήρησιν αὐτῶν προκειμένου περὶ ἀποτροπῆς προφανοῦς κινδύνου. Ἄν ὁ κάτοχος διαφωνεῖ πρὸς τὸν ἀρχαιολογικὸν ἐφορον ὡς πρὸς τὴν σπουδαιότητα τῶν ἀρχαίων ἢ ὡς πρὸς τὰ προτεινόμενα ὑπὸ τοῦ ἐφόρου μέτρα συντηρήσεως, δε-

ναται να αναφέρηται εις τὸ Ὑπουργεῖον, ὅπερ κρίνει τελειωτικῶς (ἄρθρ. 22 ν. 5351).

Ἄρθρον 13.

Τιμωρεῖται διὰ προστίμου δραχμῶν 500 - 6000 δραχμῶν ὁ δι' οὐδὲν ποτε ἐννόμου πράξεως ἐν ζῳῇ μεταβιβάζων τὸ παρ' αὐτοῦ κατεχόμενον ἀρχαῖον, ἄνευ προηγουμένης δηλώσεως περὶ τῆς τοιαύτης μεταβιβάσεως εἰς τὸν ἀρμόδιον ἀρχαιολογικὸν ἔφορον. Εἰς τὴν αὐτὴν ποινὴν ὑπόκειται καὶ ὁ πρὸς ὃν ἡ μεταβίβασις, ἐὰν παρέλκει αὐτὸς τὴν τοιαύτην δήλωσιν.

Ἡ ἄνευ προηγουμένης δηλώσεως γενομένη μεταβίβασις εἰναι ἀκυρὸς (ἄρθρ. 5 ν. 5351).

Ἄρθρον 14.

Ὁ ὑποδείξας οἰαδήποτε ἀρχὴ ἀποκαλυφθέντα που ἄγνωστο ἀρχαῖα, ἢ ἐπιδείξας τόπον ἐν ᾧ ὑπάρχουν ἀρχαῖα καὶ συντελέσας οὕτω εἰς τὴν ἀνακάλυψιν ἀρχαίων, δύναται νὰ λαμβάνῃ ἀμοιβὴν ἀναλόγως τῆς σπουδαιότητος τῶν ἀρχαίων καὶ τῆς συνδρομῆς ἣν παρέσχεον κατ' ἐκτίμησιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου. Ἡ τοιαύτη ἀμοιβὴ δὲν δύναται νὰ εἶναι κατωτέρα τοῦ 1/4 οὐδ' ἀνωτέρα τοῦ ἡμίσεως τῆς ἀξίας τῶν ἀρχαίων (ἄρθρ. 1 ν. 5351).

Περὶ εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς ἀρχαίων.

Ἄρθρον 15.

Ἀρχαῖα εἰσάγονται ἀνεμποδίστως εἰς τὸ Κράτος, ἀλλὰ ἅμα τῇ εἰσαγωγῇ αὐτῶν ἐν τῷ Τελωνεῖῳ ὑποχρεοῦται ὁ ἐνδιαφερόμενος νὰ τὰ δηλώσῃ. ἄλλως θεωροῦνται αὐτὰ ὡς εὐρεθέντα ἐν τῷ Ἑλλάδι.

Π. Δ. θέλει κανονίσει τὰς διατυπώσεις τῆς εἰσαγωγῆς καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐξακριβώσεως καὶ ἀναγνώσεως τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγομένων ἀρχαίων καὶ τὰ τῆς δηλώσεως αὐτῶν (ἄρθρ. 25 ν. 5351).

Ἄρθρον 16.

Ὁ εἰσάγων ἀρχαιότητα ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ὀφείλει μετὰ τῆς δηλώσεως εἰσαγωγῆς νὰ δηλώσῃ καὶ τὴν χρηματικὴν ἀξίαν, ἣν ἀποδίδει εἰς αὐτάς, καὶ ἂν προτίθεται νὰ κρατήσῃ ταύτας ὁ ἴδιος ἢ νὰ τὰς πωλήσῃ ἢ μεταβιβάσῃ εἰς ἄλλον (ἄρθρ. 26 ν. 5351).

Ἄρθρον 17.

Ἡ πώλησις βραδύτερον τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον εὐρισκομένων ἐν τῷ Κράτει ἀρχαίων, ὀφείλει πρὸ τῆς πράξεως νὰ δηλοῦται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ὁ παραβάτης τῆς διατάξεως ταύτης τιμωρεῖται διὰ προστίμου 200 - 5.000 δραχμῶν.

Τὸ Δημόσιον προτιμᾶται ἐπὶ ἴση τιμῇ. Ἄν δὲ τὰ οὕτω πωλούμενα ἀρχαῖα δὲν ἀγορασθῶσιν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου καταβάλλεται φόρος 10 ο)ο ἐπὶ τοῦ τιμήματος τῆς πωλήσεως (ἄρθρ. 27 ν. 5351).

Ἄρθρον 18.

Ἡ ἐξαγωγή ἐκτὸς τοῦ Κράτους τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαχθέντων ἀρχαίων εἶναι ἐλευθέρη (ἄρθρ. 28 ν. 5351).

Ἄρθρον 19.

Ἐκτὸς τοῦ Κράτους δύναται νὰ ἐξάγωνται ἀρχαῖα ἀδείᾳ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας μετ' ἀπόφασιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ Συμβουλίου.

Κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἐξάγοντος εἰς τὸ Δημόσιον ὑπὲρ τοῦ Ταμείου ἀρχαιολογικῶν ἀπαλλοτριώσεων τὸ ἥμισυ τῆς ὀριζομένης ὑπ' αὐτοῦ τιμῆς τῆς ἀρχαιότητος ἐν τῇ αἰτήσει περὶ παραγωγῆς ἀδείας ἐξαγωγῆς. Οἱ ἐξαγοντες ἀρχαῖα πωληθέντα ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ὡς περιττὰ ὑπὸ τὰ Μουσεία τοῦ Κράτους πληρώνουσι κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν 50)ο ἐπὶ τῆς τιμῆς, εἰς τὴν ἐπωλήθη ὑπὸ τοῦ Δημοσίου τὸ ἀρχαῖον.

Τὸ δημόσιον δύναται νὰ ἀπαγορεύσῃ τὴν ἐξαγωγὴν οὐδὲν ποτε ἀρχαίου, ὀφείλει ὅμως ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἂν ζητηθῇ παρὰ τοῦ αἰτούντος τὴν ἐξαγωγὴν νὰ ἀγοράσῃ τὸ ἀρχαῖον πληρώνον τὸ ἥμισυ τῆς δηλωθείσης ὑπὸ τοῦ ἐξαγωγέως τιμῆς.

Μετ' ἀπόφασιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου δύναται νὰ μεταβιβάσῃ τὸ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ δικαίωμα τοῦ δημοσίου εἰς ἰδιωτικὸν συλλογῆς. (ἄρθρ. 49 ν. 5351).

Ἄρθρον 20.

Ὁ παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἐξάγων ἢ ἐπιχειρῶν νὰ ἐξαγάγῃ ἀρχαῖα τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως 1 μηνὸς μέχρι 5 ἐτῶν καὶ μετ' χρηματικὴν ποινὴν 2 χιλιάδων δραχμῶν. Ὁ ἐπὶ τῇ πράξει ταύτῃ καταδικασθεὶς εἰς φυλάκισιν πλέον τῶν 2 μηνῶν ἐκπίπτει αὐτοδικαίως καὶ πάντων τῶν ἐν ἄρθρῳ 21 Π. Ν. ἀναγραφόμενων δικαιωμάτων καὶ πλεονεκτημάτων ἐπὶ πενταετίαν, ἐὰν μὴ βραχυτέρος χρόνος ὀρίζεται ἐν τῇ ἀποφάσει ὅστις ὅμως δὲν δύναται νὰ ᾖ χατώτερος τοῦ ἔτους.

Τὰ κατασχθέντα καὶ εἰς ἐξαγωγὴν προωρισμένα ἀρχαῖα δημεύονται διὰ τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου. Ἐὰν ἡ ἐξαγωγή συνετελέσθῃ καὶ συνεπῶς ἡ δημευσις εἶναι ἀνέφικτος, καταδικάζεται συγχρόνως ὁ κληροχθὲς ἐνοχλὸς καὶ εἰς τὴν πληρωμὴν ὀλοκλήρου τῆς ἀξίας τοῦ ἐξαχθέντος ἐξουρισκομένης κατὰ ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ ὀριζόμενα περὶ καθορισμοῦ τιμῆς ἀρχαίων. Δημόσιοι, Δημοτικοὶ ἢ Κοινοτικοὶ ὑπάλληλοι ὡς καὶ οἱ τοιοῦτοι οὐδὲν ποτε ἰδρύματος δημοσίου δικαίου ἢ αὐτονόμου ὀργανισμοῦ, οἷον οὐδὲν ποτε θεσπὶν καὶ ἂν κατέχουσιν ἐν τοῖς ἀξιώμασι καὶ τοῖς ὀργανισμοῖς ταύτοις, καταδικάζονται ἐπὶ παρανόμῳ ἐξαγωγῇ ἀρχαίων ἐκπίπτουσιν αὐτοδικαίως τῆς ἣν κατέχουσι θέσεως, καθιστάμενοι ἀνίκανοι ἰσοθίως πρὸς ἀνάγκησιν πάσης τοιαύτης (ἄρθρ. 51 ν. 5351).

Ἄρθρον 21.

Εἰς ἰδιώτας ἢ δημοσίους ὑπάλληλους συντελοῦντας εἰς τὴν εἰς τὴν ἀνακάλυψιν ἀρχαιοτήτων παρανόμως ἐξαχθέντων ἢ προοριζομένων καταφανῶς πρὸς παράνομον ἐξαγωγὴν καὶ ὑποδεικνύοντας τοὺς ἐνόχους τῆς πράξεως παρέχεται ἀμοιβὴ αὐτῇ κατωτέρα τοῦ 1/4 οὐδ' ἀνωτέρα τοῦ ἡμίσεως τῆς ἀξίας τῆς ἀρχαιότητος, ἀναλόγως τῆς παρασχεθείσης συνδρομῆς (ἄρθρ. 52 ν. 5351).

Ἄρθρον 22.

Τιμωρεῖται ὡς συνεργὸς διὰ φυλακίσεως ἐνὸς μηνὸς μέχρι 5 ἐτῶν ὁ ἐν γνώσει παρασχὼν οἰκονομῶν συνδρομὴν ἢ βοήθειαν εἰς ἐξαγωγὴν ἀρχαιοτήτων (ἄρθρ. 53 ν. 5351).

Περὶ ἀρχαιολογικῶν συλλογῶν.

Ἄρθρον 23.

Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ καταρτίσωσιν ἰδιωτικὰς συλλογὰς ἀρχαίων δι' ἀγορὰς ἀρχαίων ἐν Ἑλλάδι ἢ ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ ὀφείλουσι νὰ ζητήσωσιν ἄδειαν πρὸς τοῦτο παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, δυνάμενου νὰ χορηγήσῃ ταύτην μετὰ πρότασιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου λαμβανομένην κατ' ἀπόλυτον αὐτοῦ κρίσιν (ἄρθρ. 29 ν. 5351).

Άρθρον 24.

Οι έχοντες ιδιωτικές συλλογὰς ὀφείλουσι νὰ ἔχωσιν ἀκριβῆ περιγραφικὸν κατὰλῃον συνοδευόμενον μὲ φωτογραφίας τῶν ὑπ' αὐτῶν κατεχομένων ἀρχαίων. Ἀντιγραφὸν τοῦτου ἀπὸστέλλουσι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἅμα τῷ καταρτισμῷ τῆς συλλογῆς, ἢ καθ' ἑξαμηνίαν ὡς πρὸς τὰ νέα προσκτήματα τῆς συλλογῆς τῶν. Ἀδικαιολόγητος κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου παράλειψις τῆς ὑποβολῆς τοῦ ἀντιγράφου τιμωρεῖται μὲ πρόστιμόν 100—1000 δραχμῶν, ἐπιβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου κατ' ἀπόφασιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου. Ἄν ἐπαναληφθῇ ἡ ὡς ἄνω παράλειψις τὸ πρόστιμον διπλασιάζεται. Τῇ αἰτήσεϊ τοῦ ιδιώτου τὸ δημόσιον ὑποχρεοῦται νὰ καταρτίσῃ αὐτὸ τὸν κατάλογον (ἄρθρ. 30 ν. 5351).

Άρθρον 25.

Οι έχοντες ιδιωτικὰς συλλογὰς ὀφείλουσι νὰ παρέχωσι πᾶσαν εὐκολίαν εἰς τοὺς ἔχοντας παρὰ τοῦ Ὑπουργείου εἰδικὴν ἄδειαν πρὸς μελέτην καὶ φωτογράφησιν τῶν ἀρχαίων ἥτις παρέχεται μόνον εἰς ἐπιστήμονας εἰδικοὺς ἀρχαιολόγους ἄλλὰ τὸ δικαίωμα τῆς πρώτης δημοσιεύσεως πάσης νεωστί ἐμφανιζομένης ἀρχαιότητος ἔχει ἐπὶ μίαν τριετίαν ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς εἰς τὴν συλλογὴν ὁ ιδιώτης κάτοχος. Δυνάμενος νὰ διαθέτῃ τοῦτο κατὰ βούλησιν. Τοῦτο δὲν ἰσχύει ὡς πρὸς τὰ ἀρχαία τὰ ὁποῖα εὐρέθησαν ἐν ἀνασκαφῇ ἐνεργηθείσῃ συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ὑπὸ τινος τῶν ἐν αὐταῖς ὀριζομένων ἀρχαιολόγων, ὅστις ἔχει ἐπὶ μίαν τριετίαν τὰ κατὰ τὰ ἀνωτέρω εἰς τὸν κάτοχον τοῦ ἀρχαίου διδόμενα δικαιώματα περὶ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως (ἄρθρ. 31 ν. 5351).

Άρθρον 26.

Οι έχοντες ιδιωτικὰς ἀξιολόγους συλλογὰς ὀφείλουσι καθ' ὑπόδειξιν τοῦ Ὑπουργείου, γινομένην μετὰ γνώμας τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου νὰ παρέχωσιν εὐκολίαν ἐπισκέψεως τῆς συλλογῆς. Δύνανται ὅμως οὗτος νὰ ζητήσωσιν ἵνα ἡ εἰσόδος εἰς τὴν συλλογὴν ἐπιτρέπεται ἐπὶ τῇ καταβολῇ δικαιώματος εἰσόδου, τὸ ποσὸν τοῦ ὁποίου ὀρίζεται μετ' ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργείου (ἄρθρ. 32 ν. 5351).

Άρθρον 27.

Οι έχοντες ιδιωτικὰς συλλογὰς ἀρχαίων ὡς καὶ πᾶς κάτοχος ἀρχαίων ἔχουσι μόνον τὸ δικαίωμα νὰ κατασκευάζωσι φωτογραφίας ἢ ἄλλας πρὸς ἐμπορίαν ὀρισμένας εἰκόνας τῶν ὑπ' αὐτῶν κατεχομένων ἀρχαίων καὶ νὰ πωλῶσι ταύτας. Τῶν φωτογραφιῶν τούτων δύο ἀντίτυπα ἀποστέλλονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας. Ὑποχρεοῦται ὁ συλλογεὺς νὰ ἐπιτρέπῃ νὰ κατασκευάζηται φωτογραφία ἀρχαιότητος τῆς συλλογῆς τοῦ προκειμένου νὰ χρησιμεύσῃ εἰς ἐπιστημονικὴν ἐργασίαν (ἄρθρ. 33 ν. 5351).

Άρθρον 28.

Οι έχοντες ιδιωτικὰς συλλογὰς ὡς καὶ οἱ κάτοχοι ἀρχαίων ιδιώται, δύνανται μόνον νὰ κατασκευάζωσι ἀδεία τοῦ Ὑπουργείου καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιβλέψιν ἀρχαιολογικοῦ ἐφόρου γυφίνα ἐκμαγεῖα τῶν ὑπ' αὐτῶν κατεχομένων ἀρχαίων καὶ νὰ πωλῶσι αὐτά. Ἐκάστου ἐκμαγεῖου δίδεται εἰς τὸ δημόσιον ἐν ἀντίτυπον δωρεάν (ἄρθρ. ν. 5351).

Άρθρον 29.

Ἀπαγορεύεται εἰς πάντα ἄλλον ἢ ἐπαναλήψις τῶν ὑπὸ κατόχων ιδιωτικῶν συλλογῶν ἢ ἄλλων κατόχων ἀρχαίων

κατασκευασθέντων ἐκμαγεῖων ὡς καὶ φωτογραφιῶν. καὶ ἡ πώλησις ἐπ' ποινῇ 500—2000 δραχμῶν (ἄρθρ. 35 ν. 5351).

Άρθρον 30.

Προκειμένου νὰ πωληθῶσι ἐν Ἑλλάδι καὶ οἰοῦντοτε τρόπον ἀρχαία προτιμῶνται ἐπὶ ἰσῇ τιμῇ μετὰ τὸ δηλῶσιον οἱ κάτοχοι ιδιωτικῶν συλλογῶν. Ἐπίσης δύνανται οἱ ἔχοντες ιδιωτικὰς συλλογὰς νὰ κρατᾶσι τὰς κατὰ τὸ 17 ἄρθρον τοῦ παρόντος νόμου πρὸς ἐξαγωγὴν ὀριζόμενας ἀρχαιότητας πληρῶνόντες τὴν ὑπὸ τῶν ἐξαγωγέων ὀριζομένην τιμὴν. ὅταν δὲν θέλῃ τὸ δημόσιον νὰ κρατήσῃ ταύτας.

Ἐπιτρέπεται ἐπίσης ἡ μετὰ τῶν ξένων μουσείων ἀνταλλαγὴ πολλοπλῶν ἀρχαιοτήτων μὲ ἀντιστοίχου ἀξίας ἀρχαιοτήτας ἐκ τῶν μουσείων τούτων, ἀποφαινομένης περὶ τῆς ἀξίας τούτων τῆς ἐν τῷ ἀρθρῷ 11 τοῦ παρόντος ἡμῶς ἐπιτροπῆς. (ἄρθρ. 36 ν. 5351).

Άρθρον 31.

Πᾶσα πώλησις ἀρχαίου εὐρισκαμένου ἐν ιδιωτικῇ συλλογῇ γίνεται μετ' ἄδειαν τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας εἰδικῶς ἐκάστοτε δι' ἑκάστον ἀρχαῖον παρεχομένη. Συλλογεὺς πωλήσας ἀρχαῖον, ὄντι ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου τιμωρεῖται διὰ χρηματικῆς ποινῆς 5000 ἕως 50.000 δραχμῶν ἢ διὰ τῆς ποινῆς ταύτης καὶ φυλακίσεως ἐνὸς μηνὸς μέχρι δύο ἐτῶν. Το πωληθέν ἀρχαῖον κατὰσχετᾶται ὑπὸ τοῦ Δημοσίου καὶ κατατίθεται εἰς τὸ Μουσεῖον. Τὸ δηλῶσιον δύνανται νὰ ἀγοράζῃ πᾶσαν πρὸς πώλησιν ὑπὸ συλλογῆς παρεχομένην ἀρχαιότητα πληρῶνόν τὸ ἥμισυ τῆς προσφερομένης εἰς τοῦτον τιμῆς (ἄρθρ. 37 ν. 5351).

Άρθρον 32.

Ὁ ἀγοράζων ἀρχαία παρ' ἀνγνωρισμένου συλλογεῦς ἐφείλει νὰ δηλώσῃ τοῦτο εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἅμα τῇ ἀγορᾷ, παραλείπων δὲ νὰ πρᾶξῃ τοῦτο τιμωρεῖται διὰ προστίμου 500—2000 δραχμῶν (ἄρθρ. 48 ν. 5351).

Άρθρον 33.

Οἱ κάτοχοι ιδιωτικῶν συλλογῶν ὡς καὶ οἱ κάτοχοι ἀρχαίων ὀφείλουσι νὰ ζητήσωσιν ἄδειαν τοῦ Ὑπουργείου ἐν τῇ περιπτώσει θέλουσι νὰ μετακινήσωσιν ἀρχαῖον τι τῶν ὑπ' αὐτῶν κατεχομένων ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν τῆς Ἑλλάδος. Τὸ Ὑπουργεῖον δύνανται νὰ ἀπαγορεύσῃ τὴν μετακίνησιν ἢ νὰ ὑποδείξῃ τὸν τρόπον, καθ' ὃν ὀφείλει νὰ γίνῃ αὕτη διὰ τῆς μετακινήσεως δύνανται νὰ κινδυνεύσῃ ἡ ἀσφάλεια ἢ ἡ συντήρησις τῆς ἀρχαιότητος (ἄρθρ. 39 ν. 5351).

Άρθρον 34.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας δύνανται μετ' ἀπόφασιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου, λαμβανομένην διὰ πλειοψηφίαν τῶν τριῶν τετάρτων (3/4) τῶν παρόντων ν' ἀκυροῖ δοθεῖσαν ἄδειαν πρὸς καταρτισμὸν ιδιωτικῆς συλλογῆς.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ συλλογεὺς δύνανται μὲν νὰ κατέχῃ τὰ ἀρχαία τῆς συλλογῆς του, ὅλῃ δὲν ἔχει τὰ παρανόμως ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου πλεονεκτήματα εἰς τοὺς συλλογὰς (ἄρθρ. 40 ν. 5351).

Περὶ ὀνασκαφῶν.

Άρθρον 35.

Ἀνταφάτῃ πρὸς εὐρεσιν ἀρχαίων ἢ ἐξερευνῆσιν ἀρχαιολογικῶν τόπων ἐνεργεῖ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας 1) διὰ τανύς εχόντος πριετῆ ἀρχαιολογικὴν ὑπηρεσίαν ἐφόρου ὁ-

χοιστήτων. 2) δ' ἂν παντὸς ἄλλου συγκεντροῦντος τὰ ἀναγκαῖα ἐξήδια κατὰ ἀπόφασιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου. λαμβανόμενῃ διὰ πλειοψηφίας τῶν 3) 4) τῶν παρόντων.

Τὴν ἄδειαν πρὸς ἐκτέλεσιν ἀνασκαφῶν παρέχει τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας μετ' ἐγγυρίσιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου. Ἡ γινώσκουσα προσκεκλήμενη περὶ συνεχίσσεως ἀνασκαφῆς περιττεύει ἐκτὸς ἐὰν δι' οἰονδήποτε λόγον ὁ Ὑπουργὸς νομίῃ ὅτι πρέπει νὰ ἐρωτηθῇ ἐκ νέου τὸ Συμβούλιον (ἄρθρ. 10 ν. 5351).

Ἄρθρον 36.

Ἐν ληγνὰ ἐπιστημονικὰ καθιδρύματα, ἰδίᾳ δὲ ἡ ἐν Ἀθῇ ναὶς ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία, δύνανται μετ' ἄδειαν τοῦ Ὑπουργείου νὰ ἐκτελῶσιν ἀνασκαφὰς τῶν διεσθύντων αὐτῶν λαμβανόμενων κατὰ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ καθοριζόμενα (ἄρθρ. 11 ν. 5351).

Ἄρθρον 37.

Αἱ ἐν Ἑλλάδι ἐδρεύουσαι ξέναι ἀρχαιολογικαὶ σχολαὶ ἐπιτρέπεται νὰ ἐκτελῶσιν ἀνασκαφὰς ἐπὶ δημοσίων κτημάτων ἐνδείξαι τοῦ Ὑπουργείου διὰ τῶν μελῶν αὐτῶν. ἂν ταῦτα ἐξετάσῃ ἡδη ἄλλαχοῦ ἀνασκαφὰς ἢ παρηκολούθησαν ἐπὶ χρονικόν τι διάστημα τὴν ἐκτέλεσιν ἀνασκαφῶν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατ' ἔτος ὑπὸ τῶν σχολῶν ἐκτελουμένων ἀνασκαφῶν δὲν δύναται νὰ εἴναι ἀνώτερος τῶν τριῶν. Τὸ Ὑπουργεῖον ἐποπτεύει τὰς ἀνασκαφὰς ταύτας δι' ἐνὸς ἐφόρου ἢ ἐπιμελητοῦ ἀρχαιοτήτων, ἢ ἐλλείψει τοιούτων δι' ἄλλου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας ὀριζόμενον ἀρχαιολόγου ἢ ἐκπαιδευτικοῦ ὑπαλλήλου ἢ ὑπὸ ἐκτάσεως πρὸς τοῦτο κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀνασκαφῆς προτάσει τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου προσλαμβανόμενου ἐκτάκτου ὑπαλλήλου.

Εἰς ἐκπαιδευτικοὺς λειτουργοὺς προσλαμβανόμενους κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον πρὸς ἐποπτεῖαν ἀνασκαφῶν ὑπὸ ξένων ἀρχαιολογικῶν Σχολῶν ἐκτελουμένων παρέχεται ἀμοιβὴ ἴση πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ μισθοῦ αὐτῶν.

Τὴν ἀμοιβὴν τῶν ἐκτάκτως προσλαμβανόμενων χάριν τῆς ὥς ἄνω ἐποπτείας ὑπαλλήλων ὀρίζει ὁ Ὑπουργὸς κατὰ πρότασιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου, πληρώνεται δ' αὕτη ἐκ τῶν κατὰ τὸν Νόμον 4823 ἀρχαιολογικῶν ἐσόδων (ἄρθρ. 12 ν. 5351).

Ἄρθρον 38.

Οὐδεμία ἄδεια νέας ἀνασκαφῆς χορηγεῖται εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον ἢ ἱδρυμα πρὸ τῆς θηλώσεως αὐτῶν ὅτι ἔληξεν ἡ προηγουμένως δοθεῖσα ἄδεια πρὸς ἐκτέλεσιν ἄλλης ἀνασκαφῆς (ἄρθρον 13 ν. 5351).

Ἄρθρον 39.

Ἄδεια πρὸς ἀνασκαφὰς ἐν ἰδίῳις κτήμασι παρέχεται καὶ εἰς ἰδιώτας ἄλλὰ τὴν διεσθύνσιν τῶν ἀνασκαφῶν τούτων ἔχει μόνος ὁ ἀρχαιολογικὸς ἑφορὸς τῆς περιφέρειας ἢ ἐλλείψει τούτου ἄλλος ἑφορὸς ὀριζόμενος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ. Εἰς ἰδιωτικὴν ὑποθάλλοντα στήσιν περὶ ἀνασκαφῆς ἐν ἰδίῳις κτήματι ὁφείλει νὰ δοθῇ ἄδεια ἐπεχειρουμένης συγγράμματος τῆς ἀνασκαφῆς ἐντὸς διετίας. Εἰς οὐδένα ἰδιώτην παρέχεται ἄδεια ἀνασκαφῆς ἐν ἄλλοτρίῳ κτήματι.

Τὰ εὐρισκόμενα ἐν τοιούταις ἰδιωτικαῖς ἀνασκαφαῖς ἀρχαῖα περιέρχονται εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ ἐκτελέσαντος τὴν ἀνασκαφὴν ἰσχύουσι δὲ περὶ αὐτῶν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ παρόντος Νόμου.

Ὡς πρὸς τὰ ἀκίνητα ἀρχαῖα ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ 8ου ἄρθρου τοῦ παρόντος (ἄρθρ. 14 ν. 5351).

Ἄρθρον 40.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀνασκαφῆς ἐν ἰδιωτικῷ κτήματι ὁ ἰδιοκτήτης ὀφείλει νὰ παρέχῃ εἰς τὸν διεσθύνοντα κατ' ἐντολὴν τοῦ Ὑπουργοῦ τὴν ἀνασκαφὴν ἀπόλυτον ἐλευθερίαν, νὰ διαθέτῃ τὸ κτῆμα κατὰ βούλησιν συμφώνως πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς ἀνασκαφῆς χωρὶς νὰ δύναται νὰ παρακωλύῃ ἐνεργείῳ τινι τοῦτου ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἐπέρχεται βλάβη εἰς τὸ κτῆμα του, δύναται δ' ὅμως ὁ ἰδιοκτήτης νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπέμβασιν τοῦ Ὑπουργείου, ἂν νομίῃ ὅτι δὲν εἶναι ἀπόλυτος ἀνάγκη χάριν τῆς ἀνασκαφῆς νὰ γῇ ἡ ὑπὸ τοῦ ἐφόρου τυχὼν ἐνεργουμένη βλάβη εἰς τὸ κτῆμα τοῦ ἐργασίας.

Ἐπιτροπὴ ἐκ δύο ἐφόρων ἀρχαιοτήτων ἢ μελῶν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου ὀριζομένη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ κρίνει τελεωτικῶς περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, διακοπταμένης ἐν τῷ μεταξὺ τῆς ἐργασίας, ἢς διακοπταμένης ἢ σκοπιμότητος. Ἄν δύναται ὅμως ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ γίνῃ καταστροφὴ κτιρίου ἢ τεχνικῶς ἀξιολόγου ἐγκαταστάσεως ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ ἰδιοκτήτου.

Τὸ Ὑπουργεῖον δικαιούται νὰ συνεχίσῃ ἰδίᾳ δαπάνη τὴν ὑπὸ ἰδιώτου ἐπιχειρηθεῖσαν κατὰ τὸ προηγουμένον ἄρθρον ἀνασκαφὴν ἂν οὗτος δηλώσῃ, ὅτι ἐπιθυμῇ δι' οἰονδήποτε λόγον νὰ διακόψῃ αὐτήν. ἢ δὲν δύναται νὰ διαθέτῃ τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς διεξαγωγὴν αὐτῆς χρήματα.

Ἐν τριούτῃ περιπτώσει ὁ ἰδιώτης οὐδεμίαν ἀποζημίωσιν διὰ τὴν γενομένην τυχὼν διὰ τῆς ἀνασκαφῆς βλάβην εἰς τὸ κτῆμα του δύναται νὰ ζητήσῃ. Τὸ ἥμισυ τῶν ἐν τοιαύτῃ ἀνασκαφῇ εὐρισκόμενων ἀρχαίων κατατίθεται ἄνευ οἰασδήποτε ἀποζημιώσεως εἰς δημόσιον Μουσεῖον τὸ δὲ ἕτερον ἥμισυ παραμένει εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ ἰδιοκτήτου. Ὁ τρόπος καὶ ὅν ὁφείλει γίνεσθαι ἡ διανομὴ τῶν ἀρχαιοτήτων θὰ ὀρισθῇ διὰ Π. Διατάγματος (ἄρθρ. 15 ν. 5351).

Ἄρθρον 41.

Ανασκαφὰς πρὸς ἀνακάλυψιν ἀρχαιοτήτων δικαιούται τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας νὰ ἐνεργῇ οὐ μόνον ἐν Ἑθνικοῖς, Δημοτικοῖς, Κοινοτικοῖς, Μαιαστηριακοῖς, ἀλλὰ καὶ ἐν ἰδιωτικοῖς κτήμασι.

Δικαιούται δὲ νὰ προβαίῃ εἰς δοκιμαστικὴν ἀνασκαφὴν καὶ ἄνευ τῆς ἀπαλλοτριώσεως τοῦ κτήματος εἰσποιοῦν περὶ τοῦ τοῦ ἰδιοκτήτη καὶ πάντα ἄλλον ἐνδιαφερόμενον διὰ προκηρύξεως δημοσιευομένης ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀποζημιῶν αὐτὸν διὰ τε τὴν στέρησιν τῆς προσωρινῆς χρήσεως καὶ διὰ πᾶσαν βλάβην προσγινόμενῃ εἰς τὸ κτῆμα του. Δύναται δὲ νὰ ἐπιληφθῇ τῶν ἀνασκαφῶν εὐθὺς μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς προκηρύξεως. Τοιαῦτα ὅμως δοκιμαστικὰ ἀνασκαφαὶ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐπεκταθῶσιν μέχρι κατεδαφίσεως ἢ βλάβης οἰκίας ἢ ἄλλου τινὸς κτιρίου καὶ ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δὲν δύναται νὰ παραταθῶσι πλέον τοῦ μηνὸς ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ ἰδιοκτήτου (ἄρθρ. 10 ν. 5351).

Ἄρθρ. 42.

Ὅταν τὸ Ὑπουργεῖον ἐνεργήσῃ ἀνασκαφὰς ἐν ἰδιωτικῷ μὴ ἀπαλλοτριωθέντι ἀναγκαστικῶς κτήματι, ἀποζημιώνει τὸν ἰδιοκτήτην μετὰ τὴν διακοπὴν τῆς ἀνασκαφῆς ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν ἐπὶ τῇ στέρησει τῆς προσωρινῆς χρήσεως καὶ τῇ βλάβῃ, ἣν ἔνεκα τῆς ἀνασκαφῆς ὑπέστη οὗτος ἐν τῷ κτήματι του, κατ' ἐκτίμησιν γινομένην ὑπὸ τοῦ παρὰ τὴν περιφέρειαν, ἐν ἣ τὸ κτῆμα, οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ἢ ἀντιπροσώπου αὐτοῦ. ὑπὸ τοῦ Εἰσπράξιου καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀστυνομίου.

Ὡς πρὸς τὰ ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς τούταις ἀποκαλυφθέντα ἀκίνητα ἀρχαῖα ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ παρόντος νόμου (ἄρθρ. 14 ν. ΒΧΜΣ').

Ἄρθρον 43.

Τὸ ἥμισυ τῶν εὐρίσκαμένων ἐν ἀνασκαφῇ γενομένην συμφώνως πρὸς τὸ προηγούμενον ἄρθρον κινητῶν ἀρχαιοτήτων κατατίθεται εἰς Δημόσιον Μουσεῖον, τὸ δὲ ἕτερον ἥμισυ παραμένει εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ ἰδιοκτῆτου, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου ἢ ἐκπροσώπων αὐτοῦ (ἄρθρ. 17 ν. 5351).

Ἄρθρον 44.

Προκειμένου περὶ ἀνασκαφῆς ἐνεργηθησομένης ἐν ἰδιωτικῷ κτήματι ὑπὸ τῆς ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας ἢ ὑπὸ τινος τῶν ξένων ἀρχαιολογικῶν Σχολῶν, ἡ μὲν ἀπαλλοτριώσει ἐνεργεῖται κατὰ τοὺς ἰσχύοντας νόμους ὑπὲρ τοῦ Κράτους, τὸ δὲ τίμημα καταβάλλει τὸ ἀνασκάπτων ἱδρυμα.

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἀνασκαφικῆς ἐρεύνης μέχρι τῆς τελικῆς δημοσιεύσεως, ὁφείλει ἡ ἀνασκάπτουσα ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία ἢ ἀρχαιολογικὴ Σχολὴ νὰ καταβάλλῃ τὴν δαπάνην τῆς κατὰ τὰς ὁδηγίας τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας συντηρήσεως τῶν ἀποκαλυπτομένων ἐρείπων διλστηρίξεως τῶν τοίχων καὶ ἐπιχώσεως τῶν λάκκων ἢ διοχετεύσεως τῶν ὑδάτων. Παράλειψις τῶν ἀνωτέρω συνεπάγεται μετὰ γυμνοδότησιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου διακοπὴν τῆς ἀνασκαφῆς.

Ἐὰν δὲν ὑπάρχει μουσεῖον ἢ ἄλλο διαθέσιμον κατάλληλον δημόσιον κτίριον πλησίον τοῦ τόπου τῆς ἀνασκαφῆς, ἔχει ἡ ἀνασκάπτων τὴν ὑποχρέωσιν τῆς δαπάνης πρὸς προσωρινὴν ἀσφαλὴ τοποθέτησιν τῶν εὐρημάτων.

Εὐθὺς μετὰ τὴν ἀποκάλυψιν αὐτῶν, τὰ εὐρήματα καὶ τῶν ἀνασκαφῶν τὰς ὁποίας δὲν ἐκτελεῖ αὐτὸ τὸ δημόσιον, τίθενται ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ παρακολουθοῦντος τὴν ἀνασκαφὴν δημοσίου ὑπαλλήλου, ὅστις εὐθύνεται ὁμοῦ μετὰ τῶν ἐκτελούντων τὰς ἀνασκαφὰς εἰς τὴν ἀσφαλὴ φύλαξιν αὐτῶν καὶ τὴν καλὴν συντήρησιν. Μεταφορὰ τῶν εὐρημάτων γίνεται μόνον κατόπιν ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου. Ἐν ἐπείγουσῃ ἀνάγκῃ εἰδοποιεῖται μόνον πρὸ Ὑπουργείου πρὸ τῆς μεταφορᾶς. (ἄρθρ. 3 καὶ ἐπ. Ν. Δ. 12)16 Ἰουνίου 1926).

Ἄρθρον 45.

Ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐπιτρέπεται ἡ ἐξαγωγή ἐκτὸς τοῦ Κράτους τῶν εὐρημάτων τῶν ἀνασκαφῶν. Μόνον μετὰ τὴν τελείαν ἐξέτασιν καὶ δημοσίευσιν τῆς ἀνασκαφῆς ἐπιτρέπεται νὰ χωριθῶσι τὰ νομιζόμενα ὡς ἄχρηστα διὰ τὰ Μουσεία τοῦ Κράτους. Ταῦτα δύνανται καὶ νὰ ἐξαχθῶσιν εἰς τὸ ἐξωτερικόν, συμφώνως πρὸς τοὺς ἰσχύοντας νόμους (ἄρθρ. 3 καὶ ἐπ. Ν. Δ. 12/16 Ἰουνίου 1926).

Περὶ παρανόμων ἀνασκαφῶν.

Ἄρθρον 46.

Ὁ ἄνευ προηγούμενης ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας καὶ εἰδοποιήσεως τῆς ἀρμοδίας ἀρχαιολογικῆς ἀρχῆς ἐνεργῶν ἀνασκαφὰς ἐν ἰδίῳ ἢ ἀλλοτρίῳ κτήματι πρὸς ἀνεύρεσιν ἀρχαιοτήτων τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως 1 μηνὸς ἕως 2 ἐτῶν καὶ χρηματικῆς ποινῆς 1000—10.000 δραχμῶν.

Ὁ ἐπὶ τῇ πράξει ταύτῃ καταδικασθεὶς εἰς φυλάκισιν πλέον τῶν δύο μηνῶν ἐκπίπτει αὐτοδικαίως καὶ πάντων τῶν ἐν ἄρθρ. 21 ποιν. Ν. ἀναγραφόμενων δικαιωμάτων καὶ πλεονεκτημάτων ἐπὶ πενταετίαν, ἐὰν μὴ βραχύτερος χρόνος ὀρίζεται ἐν τῇ ἀποφάσει. ὅστις ὁμῶς δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερος τῶν ἐξ μηνῶν.

Τὰ οὕτω ἀποκαλυφθέντα δημεύονται διὰ τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπὲρ τοῦ δημοσίου (ἄρθρ. 18 ν. 5351).

Ἄρθρον 47.

Ἄν ἡ ἄνευ ἀδείας τοῦ Δημοσίου ἀνασκαφὴ γίνεταί ὑπὸ τινος ἐν ἀλλοτρίῳ κτήματι, ὁ ἰδιοκτῆτης τοῦ κτήματος θεωρεῖται ὡς γενόμενος κάτοχος τοῦ ἀρχαίου καὶ διατηρεῖ τὰ ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου παρεχόμενα δικαιώματα εἰς τὸν εὐρίσκοντα τυχαίως ἐν ἰδίῳ κτήματι ἀρχαία, ἂν ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ ἀνασκαφὴ ἐγένεν ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ἰδιοκτῆτου καὶ ὅτι δὲν ἠμέλησεν ὅπως δῆποτε οὗτος νὰ παρεμποδίσῃ καὶ νὰ καταγγεῖλῃ ταύτην ἐγκαίρως εἰς τὰς ἀρχάς (ἄρθρ. 19, ν. 5351).

Ἄρθρον 48.

Εἰς οἰονδήποτε ἰδιώτην ἢ δημόσιον ὑπάλληλον ὑποδεικνύοντα τὴν ἐκτέλειν ὑπὸ τινος παρανόμων ἀνασκαφῶν καὶ συντελοῦντα εἰς τὴν σύλληψιν καὶ τιμωρίαν τούτου, ἂν μὲν κατὰ τὴν ἀνασκαφὴν ταύτην εὐρέθησαν ἀρχαία περιερχόμενα εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ δημοσίου, δίδεται ὡς ἀμοιβὴ τὸ 1) 4 μέχρι τοῦ 1) 2 τῆς ἀξίας τῶν ἀρχαιοτήτων κατ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας μετὰ γνώμην τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου ἀναλόγως πρὸς τὴν σπουδαιότητα τῆς παρασχεθείσης συνδρομῆς πρὸς ἀνακάλυψιν καὶ σύλληψιν τῶν ἐνόχων.

Ἐὰν τὰ εὐρεθέντα ἀρχαία παραμένουν εἰς τὴν κατοχὴν ἰδιώτου, οὗτος ὑποχρεοῦται εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ἡμίσεος τῆς κατὰ τὴν προηγούμενην παράγραφον ὀριζομένης ἀμοιβῆς, τὸ ἕτερον ἡμίσεος πληρωνομένου ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, (ἄρθρ. 20 ν. 5351).

Περὶ προστασίας τῶν ἀρχαίων.

Ἄρθρον 49.

Ὁ ἐκ προθέσεως καταστρέφων ἢ βλάπτων ἀρχαία τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως μέχρι δύο ἐτῶν καὶ χρηματικῆς ποινῆς 500 ἕως 10.000 δραχμῶν. Εἰς ἰδιαιτέρας δὲ θάραξας περιπτώσεις διὰ φυλακίσεως μέχρι 5 ἐτῶν καὶ χρηματικῆς ποινῆς 2.000 μέχρι 20.000 δραχμῶν.

Ὁ ἄνευ ἀδείας καὶ γνώμης τοῦ ἀρχαιολογικοῦ ἐφόρου ἢ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας, ἐνεργούντος μετὰ γνώμην τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Συμβουλίου, ἐπιχειρῶν τὴν παραμόρφωσιν ἢ μεταβολὴν καθ' οἰονδήποτε τρόπον τῆς ὕψους ἀρχαίων κινητῶν ἢ ἀκινήτων, τιμωρεῖται διὰ προστίμου 2.000 ἕως 5000 χιλιάδων δραχμῶν.

Τιμωρεῖται διὰ προστίμου 200 ἕως 2.000 χιλιάδων δραχμῶν ὁ χρησιμοποιοῦν ἀρχαία πρὸς οἰονδήποτε ἐπικόλλησιν ἢ ἐπιγραφὴν διαφημίσεως ὡς καὶ ὁ ἐγχαράττων ἐπ' αὐτῶν γράμματα ἢ σχήματα (ἄρθρ. 21 ν. 5351).

Ἄρθρον 50.

Ἀπαγορεύεται ἄνευ ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας 1) ἡ λατομία καὶ σκαφὴ πρὸς πορισμὸν ὕλικου οἰκοδομῶν καὶ ἀρχαίων ἐρείπων πόλεων, συνοικισμῶν νεκροπόλεων καὶ εἰς ἀπόστασιν 500 μέτρων παντὸς ὁρατοῦ ἀρχαίου μνημείου, ὡς καὶ ἡ κατασκευὴ ἀσβεστοκασμίνου εἰς περιφέρειαν 500 μέτρων ἀπὸ τῶν ἀρχαίων, 2) ἡ πλησίον ἀρχαίου ἐπιχείρησις ἔργου δυνάμενου νὰ βλάψῃ αὐτὰ ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, 3) οἰαδήποτε ἐργασία ἐπὶ κυρίων καὶ λειψάνων ἢ ἐρείπων ἀρχαίων, καὶ ἂν ἔτι δὲν ἐπιφέρει ζημίαν τινά.

Οἱ παραβάται τινὸς τῶν ἐν ἄρθρῳ τούτῳ διατάξεων τιμωροῦνται διὰ φυλακίσεως πέντε ἡμερῶν μέχρι ἑνὸς ἔτους καὶ χρηματικῆς ποινῆς 200 ἕως 10.000 δραχμῶν. Ἡ ἐπανάρθωσις τῆς γενομένης βλάβης γίνεται ὑπὸ τοῦ Δημοσίου δαπάνῃ τοῦ ἐπανεγκλόντος τὴν βλάβην.

Ἐπίσης τιμωροῦνται διὰ φυλακίσεως 2 ἕως 15 ἡμερῶν καὶ

χρηματικής ποινής 100 έως 2.000 δραχμῶν οἱ ἐργάται οἱ λαμβάνοντες μέρος εἰς τὰς ἀνω ἀξιολογούμενους πράξεις καὶ οἱ οἰκοδόμοι ἐν γένει οἱ μεταχειρισθέντες λίθους, πλίνθους καὶ ἄλλα ὑλικά προσερχόμενα ἐκ τῆς καταστροφῆς ἀρχαίων.

Ἄρθρον 51.

Ἰδιώτης ὅστις παρακωλύεται νὰ ἐνεργήσῃ ἐν τῷ κτήματι τοῦ οἰκονομήσαντος πρᾶξιν ἀπαγορευομένην διὰ τοῦ προηγουμένου ἁρθρου, δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τοῦ κτήματός του, ἐὰν δὲ δὲν γίνῃ αὕτη μετὰ πάροδον διετίας ἀπὸ τῆς υποβολῆς τῆς αἰτήσεως, ὁ ἰδιώτης δύναται νὰ διαθέσῃ τὸ κτῆμα τοῦ κατὰ βούλησιν. Εἰς ἀναγκαστικὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῶν τοιούτων κτημάτων δύναται τὸ Δημόσιον νὰ προβαίνει καὶ μετὰ τὴν πάροδον τῆς διετίας, (ἄρθρ. 23 ν. 5351).

Ἄρθρον 52.

Ἐπισκευὴ ἢ καθ' οἰονδήποτε τρόπον μετασκευὴ ἐκκλησιῶν ἢ ἄλλων καλλιτεχνικῶν καὶ ἱστορικῶν μνημείων καὶ οἰκοδομημάτων παλαιότερων τοῦ 1830, γίνεται μόνον μετ' ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας, παρεχομένην μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ Συμβουλίου.

Ὅστις ἀνεῖ τῆς ἐγκρίσεως ταύτης ἤθελεν προβαίνει εἰς ἐπισκευὴν ἢ ἄλλως ἤθελε μεταβάλλῃ δι' οἰασδήποτε ἐργασίας τὴν ὄψιν τοιούτου μνημείου ἢ οἰκοδομήματος, τιμωρεῖται διὰ προστίμου 500—10.000 δραχμῶν καὶ φυλακίσεως μέχρι τριῶν μηνῶν.

Εἰς τὴν αὐτὴν ποινὴν ὑπόκειται καὶ ὁ ἀρχιτέκτων ἢ ἐργολάβος, ὅστις ἤθελεν ἀναλάβῃ τὴν ἐκτέλεσιν τοιαύτης ἐργασίας. Ἡ ποινὴ αὕτη ἐπιβάλλεται πρὸς τούτοις εἰς τοὺς ὑπευθύνους προϊσταμένους ὑπηρεσιῶν Δήμων ἢ Καινοτήτων, εἰς τὰ ἡγουμενοσυμβούλια τῶν Μονῶν ἢ εἰς τὰ ἐκκλησιαστικὰ Συμβούλια, οἱ ὅποιοι ἤθελον διατάξῃ ἢ ἤθελον ἐπιτρέψῃ νὰ γίνωσιν εἰς τὰ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν ἱστορικὰ καὶ καλλιτεχνικὰ μνημεῖα ἢ καὶ ἐκκλησίας ἐπισκευαὶ ἢ ἄλλαι ἐργασίαι μεταβάλλουσαι ὡπωδήποτε τὴν ὄψιν τούτων.

Διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας δημοσιευομένης εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως χαρακτηρίζονται τὰ μνημεῖα καὶ οἰκοδομήματα ὅσα ὑπάρχοντι εἰς τὴν διάταξιν αὐτήν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς προηγουμένης παραγράφου περὶ τῆς ἐπιβαλλομένης εἰς τοὺς παραβάτας τοῦ παρόντος ἁρθρου ποινῆς ἀρχεται μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς πράξεως ταύτης, ἰσχύει δὲ ἡ διάταξις αὕτη μόνον πρὸς τὰ ἐν τῷ καταλόγῳ ἢ ταῖς βραδύτερον δημοσιευομέναις προσθήκαις εἰς τούτους περιλαμβανόμενα μνημεῖα.

Τὰς ἐπισκευὰς ὅσαι διὰ γνωμοδότησεως τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου ἐπιβάλλεται νὰ γίνωσιν εἰς ἀρχαῖα ἢ ἱστορικὰ κτίρια, ἀνήκοντα εἰς ἰδιώτας ἢ ἄλλα νομικὰ πρόσωπα, ὀφείλουσιν οὗτοι ἀπροφασίστως καὶ ἀνεῖ ἀναβολῆς νὰ ἐκτελῶσι ἰδίᾳ δαπάνῃ.

Ἐν περιπτώσει ἀδυναμίας ἢ ἀρνήσεως τῶν ἐνδιαιρουμένων νὰ προβῶσιν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὑποδεικνυμένων ἐργῶν, τὸ Δημόσιον ἐκτελεῖ τὰς ἐπισκευὰς καταβάλλον αὐτὸ τὴν δαπάνην. Ἐν τοιαύτῃ ὁμῶς περιπτώσει δύναται νὰ καταλαμβάνῃ καὶ εἰς Μενὰς, Κοινότητες ἢ ἄλλα νομικὰ πρόσωπα ἀνήκοντα μνημεῖα ἢ καὶ νὰ ἀπαλλοτριώσῃ λόγω δημοσίας ἀνάγκης τὰ εἰς ἰδιώτας ἀνήκοντα (ἄρθρ. 15 ν. 2447).

Περὶ πωλήσεως ἀρχαίων ἀρχαίων.

Ἄρθρον 53.

Τῶν ὑπὸ τοῦ δημοσίου κατεχομένων ἀρχαίων, ὅσα κρίνονται ἄχρηστα διὰ τὰ Μουσεία καὶ τὰς μικροτέρας συλλογὰς τοῦ Κράτους, δύνανται νὰ ἀνταλλάσσωνται πρὸς ἄλλα χρήσιμα

πρὸς τὰ Μουσεία ἡμῶν ἀρχαῖα ἐν Ἑλλάδι ἢ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἢ καὶ νὰ πωλῶνται, καθ' ὃν τρόπον θέλει ὁρίσει Ἡ. Διάταγμα.

Περὶ τῆς ἀχρηστίας τῶν ἀρχαίων κρίναι ὁριστικῶς τὸ ἀρχαιολογικὸν συμβούλιον καμψήρῃ. Ἄν ὑπάρξῃ διαφωνία ἐν τῷ ἀρχαιολογικῷ συμβουλίῳ, ἂν μὲν ἡ πλειοψηφία εἴναι κατὰ τῆς ἀχρηστίας, τότε ἡ ἀπόφασίς τοῦ συμβουλίου εἶναι τελεωτική, ἂν δὲ ἡ πλειοψηφία εἴναι ὑπὲρ τῆς ἀχρηστίας, τότε ὁ Ὑπουργὸς ὑποχρεοῦται νὰ καλέσῃ εἰς εἰδικὴν συνεδρίαν τοῦ συμβουλίου τρεῖς ἐφόρους ἀρχαιοτήτων, λαμβάνεται δὲ ἐν ταύτῃ ἀπόφασίς ὑπὲρ τῆς ἀχρηστίας, ἂν ψηφίσωσιν ὑπὲρ ταύτης τοὺς ἄχρηστα εἰς τὰ Μουσεία καὶ τὰς λοιπὰς συλλογὰς, μόνον μετὰ πάροδον πενταετίας δύνανται νὰ εἰσαχθῶσι ἐκ νέου εἰς κρίσιν εἰς τὸ συμβούλιον. Τὸ τίμημα τῶν πωλουμένων ἀρχαίων ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου, αἱ δὲ ἐξ αὐτῶν εἰσπράξεις εἰσέρχονται εἰς τὸ ἀρχαιολογικὸν Ταμεῖον, προοριζόμεναι εἰς τὴν ἀπαλλοτρίωσιν ἀρχαιολογικῶν χώρων.

Ὁ τρόπος τῆς πωλήσεως τῶν ἀχρηστῶν ἀρχαίων κανονίζεται διὰ Διατάγματος ἐκδιδόμενον ἀπὸ καινοῦ ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Παιδείας καὶ Ὁικονομικῶν καὶ Οἰκονομικῶν. (ἄρθρ. μόνον ν. 491, ἄρθρ. 6 ν. 4823).

Περὶ ἐμπορίας ἀρχαίων.

Ἄδεια πρὸς ἐμπορίαν ἀρχαίων ἐντὸς τοῦ Κράτους παρέχεται ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας μετὰ πρότασιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου μόνον εἰς ἐμπόρους ἐγκατεστημένους ἐν Ἀθῆναις, Θεσσαλονίκῃ καὶ Ἡρακλείῳ Κρήτης.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας δύναται ν' ἀρνήται τὴν πωροχὴν ὁδεῖας ἐμπορίας ἀρχαίων εἰς τοὺς καταδικασθέντας διὰ παραβάσιν τῶν διατάξεων τοῦ ἀρχαιολογικοῦ Νόμου, ἢ εἰς ἐμπόρους, περὶ ὧν ὑπάρχουσι βάσιμοι ἐνδείξεις, ὅτι ἀνεμύχλησαν εἰς ἀρχαιοκαπηλικὰς πράξεις.

Καὶ οἱ μέχρι τοῦδε ἐπαγγελλόμενοι κατόπιν ἀδείας τὸ ἐμπόριον τῶν ἀρχαίων ὀφείλουσι νὰ ζητήσωσι νέαν ἄδειαν πρὸς ἐξακολούθησιν τοῦ ἐπαγγέλματός των.

Οὐδὲν ἀρχαῖον δύναται νὰ διατεθῇ πρὸς ἐμπορίαν ἐντὸς τοῦ Κράτους, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ εἰδικὴ πρὸς τοῦτο ἄδεια τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας χορηγούμενη μετ' ἀπόφασιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου.

Εἰδικῶς ἐπιτρέπεται καὶ ἀνεῖ εἰδικῆς ἐκάστου ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου ἢ ἐμπορία ἀρχαίων 1) τῶν θεωρηθέντων ὡς εὐτελῶν κατὰ τὰ ἐν τῷ ἁρθρῳ 5 καὶ ἐπόμενα τοῦ παρόντος νόμου διαλαμβανόμενα, 2) τῶν εἰσαχθέντων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀρχαίων περὶ τῶν ὁποίων ἐτηρήθησαν αἱ διατάξεις τοῦ ἁρθρου 15 τοῦ παρόντος νόμου ὡς καὶ 3) τῶν ὑπὸ τοῦ δημοσίου ὡς περιττῶν διὰ τὰ Μουσεία τοῦ Κράτους ὑπ' αὐτοῦ συμφώνως τῷ παρόντι νόμῳ πωλουμένων ἀρχαίων.

Ὁ τρόπος καθ' ὃν θὰ δηλοῦται ἡ ταυτότης τῶν ἀρχαίων τούτων καὶ ὅα πιστοποιηται ἡ ἀγορὰ καὶ πώλησις αὐτῶν θὰ κανονισθῇ διὰ Π. Διατάγματος (ἄρθρ. 42 ν. 5351).

Ἄρθρον 55.

Ὡς ἐμποροὶ ἀρχαιοτήτων χαρακτηρίζονται κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου ἐντὸς τῶν ἐχόντων ἴδια καταστήματα πωλήσεως ἀρχαίων καὶ οἱ συγγάνεις ἀγοράζοντες καὶ μεταπωλῶντες ἀρχαῖα καὶ ἂν δὲν ἔχωσι ἴδια καταστήματα πωλήσεως.

Οἱ ἐχοντες ἄδειαν σχηματισμοῦ ἰδιωτικῶν συλλογῶν δὲν δύνανται νὰ ἔχωσιν ἄδειαν ἐμπορίου ἀρχαιοτήτων (ἄρθρον 43 ν. 5351).

Ἄρθρον 56.

Οἱ ἐμποροὶ ἀρχαίων ποσάλλουσι κατὰ μῆνα πίνακα τῶν

ἀγοραζομένων εκάστου ἐπὶ πέντε καὶ πρὸς πώλησιν ὁρισμένων ἀρχαίων (ἄρθρ. 44 ν. 5351).

Ἄρθρον 57.

Οἱ ἔμποροι ἀρχαίων διναμένου ὑπὸ τὴν διαρκῆ ἐπίβλεψιν τῆς ἀστυνομίας καὶ τῶν ἀρχαιολογικῶν ὑπαλλήλων. Δικαιουμένων ὁποσδήποτε γὰρ ἐλέγχωσι τὸν τρέπον τῆς ἐργασίας τῶν ἐμπόρων δι' ἐπιθεωρήσεων (ἄρθρον 45 ν. 5351).

Ἄρθρον 58.

Ὁ ἐμπορεύμενος ἀρχαία ἔχει ἀδείας τιμωρεῖται διὰ χρηματικῆς ποινῆς 2.000 ἕως 25.000 δραχμῶν καὶ φυλακίσεως 15 ἡμερῶν μέχρις 6 μηνῶν ἢ διὰ τῆς ἐτέρας μόνον τῶν ποινῶν τούτων (ἄρθρ. 46 ν. 5351).

Ἄρθρον 59.

Ἐὰν ἔμπορος ἀρχαίων τιμωρηθῇ διὰ παράβασιν ἀρχαιολογικοῦ νόμου, δύναται μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ν' ἀφαιρηθῇ ἀπὸ αὐτοῦ ἡ ἀδεία τῆς ἐμπορίας (ἄρθρ. 47 ν. 5351).

Ἄρθρον 60.

Ἐμποροι ἀρχαίων δύνανται νὰ ζητήσωσιν, ὅπως κηρύσσονται ἐξαγωγίμα οἰαδήποτε τῶν ἐν τοῖς καταστήμασιν αὐτῶν ἀρχαίων, καταβάλλοντες εἰς τὸ δημόσιον ὑπὲρ τοῦ Ταμείου ἀρχαιολογικῶν ἀπαλλοτριώσεων μετὰ τὴν πώλησιν τοῦ ἀρχαίου τὸ ἥμισυ τῆς ὑπὸ αὐτῶν δηλουμένης ἀξίας τῶν ἀρχαίων. Καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 19 τοῦ παρόντος νόμου (ἄρθρ. 50 ν. 5351).

Ἄρθρον 61.

Ἰδιῶται κατασκευάζοντες ἐκμαγεῖα τῶν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου Δήμου, ἢ Κοινότητος κατεχομένων ἀρχαιοτήτων τιμωροῦνται διὰ χρηματικῆς ποινῆς 500—20.000 δραχμῶν καὶ φυλακίσεως 5 ἡμερῶν μέχρις 6 μηνῶν ἢ καὶ διὰ τῆς ἐτέρας μόνον τῶν ποινῶν τούτων (ἄρθρ. 51 ν. 5351).

Ἄρθρον 62.

Προκειμένου νὰ κατασχεθῶσι πρὸ ἰδιώτη ἀρχαία ἢ ἐκτέ.

λασις γίνονται πρὸς τὸν ἀρμοδίον ἀρχαιολογικῶν ὑπαλλήλου τῆς περιφέρειας ἢ ἄλλου ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας. Πρὸς τοῦτο ὁρίζουσιν οἱ ἐκτελούντες τὴν κατὰ χρονον ὑπαλλήλου νὰ γνωρίσωσι τοῦτο ἐγκρίτως εἰς τὸ ἀρχαιολογικὸν ὑπαλλήλου ἢ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας. Μεταγενέστερον οὐδεὶς πάντοτε τὸ Τηλεγραφικὸν Δημόσιον τὰ δε κατασχεθέντα πρὸς μόνον ἐν ᾧ τὸ πρὶν εὐρίσκοντα, ἐκ τούτου ἄλλως ἢ ὅπως ἐκτελεσθῶσι τὰ ἀνωτέρω μετρητέα.

Προκειμένου νὰ γίνῃ πλειστηριασμὸς τῶν κατασχεθέντων ἀρχαίων τὸ πούλημα τοῦ πλειστηριασμοῦ κινουμένον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας ἔνα μῆνα τοῦλάχιστον πρὸ τῆς ἡμέρας τοῦ πλειστηριασμοῦ.

Τὸ δημόσιον δικαιοῦται νὰ ἀγοράσῃ τὰ τούτων ἢ μέρος τῶν, ἐκπλειστηριαζομένων ἀρχαίων πληρώον τὸ ἥμισυ τῆς ὁρισθείσης κατὰ τὸν πλειστηριασμὸν τιμῆς, ὅταν κρίνῃ ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ κατατεθῶσι τὰ πλειστηριζόμενα ἀρχαία εἰς τὸ Δημόσιον Μουσεῖον. Πρὸς τοῦτο ὁρίζεται ὁ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπαλλήλος νὰ ἀναρρῇ λήπτως μετὰ τὸ πέρας τοῦ πλειστηριαμοῦ τὸν πίνακα τοῦ πλειστηριασμοῦ τὸν ἀφορῶντα εἰς τὴν ἐκπλειστηρίασιν τῶν ἀρχαίων καὶ ν' ἀναμείνῃ ἐπὶ 15 ἡμέρας μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τοῦ πίνακος τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργείου.

Μετὰ τὴν πάροδον τῆς προθεσμίας ταύτης τὸ Ὑπουργεῖον, γίνει τὸ δικαίωμα τῆς ἐξαγοράς, ἐκτός ἂν δι' ἐγκρίσεως τοῦ τρέπον τὸν ἀρμοδίον ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπαλλήλου ζητήσῃ παράστασιν τῆς προθεσμίας μέχρι ἐνός μηνός. Εἰς πᾶσας τὰς ἐν τῇ παρόντι ἀρθρῷ δικαιοπραξίας τὸ Δημόσιον ἀντιπροσωπεύεται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας ἢ ὑπὸ ἀντιπροσώπου τοῦ ὑπὸ αὐτοῦ ὁριζομένου ἐκ τῶν ἀρχαιολογικῶν ὑπαλλήλων (ἄρθρ. 48 ν. 5351).

Εἰς τὴν αὐτὴν ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Ὑπουργὸν ἀνατίθεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Αὐγούστου 1932.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΖΑΪΜΗΣ

Ὁ ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ Ὑπουργὸς
Π. ΠΕΤΡΙΔΗΣ